

Nader ecologisch onderzoek Wet Natuurbescherming te Kapel-Avezaath

In het kader van de Wet Natuurbescherming

In opdracht van:
Van Haalen Sloop- en Saneringcoördinatie B.V.
t.a.v. Henk van Haalen
Friezenweg 18 E
5349 AW Oss

Colofon

Tekst Foto's en samenstelling: Ronald van Os

Versie: 0.1

Status rapport: Concept

Datum rapport: 20 juli 2023

Aantal pagina's: 17

Vosnatuurbeheer

Hal 11

5296 PZ Esch

Mobiel: 06-51213344

ronald@vosnatuurbeheer.nl

www.vosnatuurbeheer.nl

Inhoud

1. Inleiding	5
1.1 Doel	5
2. Plangebied	6
3. Nader onderzoek steenuil	8
3.1 Soortinformatie	8
3.2 Onderzoeksmethode	9
3.3 Resultaten	9
4 Nader onderzoek naar kleine marterachtigen	10
4.1 Soortinformatie	10
4.2 Onderzoeksmethode	11
4.3 Resultaten	13
5 Conclusie	14

1. Inleiding

In opdracht van Henk van Haalen Sloop- en Saneringscoördinatie B.V. heeft Vos Natuurbeheer, als onafhankelijk adviesbureau, een nader onderzoek uitgevoerd op de locatie Zoelensestraat te Kapel-Avezaath.

De aanleiding voor het uitvoeren van een nader onderzoek zijn de resultaten van de “Natuurtoets perceel aan de Zoelensestraat te Kapel-Avezaath”, (Vos, 2023).

1.1 Doel

Het doel van het aanvullend onderzoek is:

1. Het vaststellen van de aan- of afwezigheid van de steenuil
2. Het vaststellen van de aan- of afwezigheid van de wezel
3. Het vaststellen van de aan- of afwezigheid van de hermelijn

2. Plangebied

Het perceel aan de Zoelensestraat te Kapel-Avezaath bestaat momenteel uit landbouwgrond met aan de noord en de oostkant een kleine sloot aan de zuidkant een hekwerk en aan de westkant een aantal knotwilgen. De directe omgeving bestaat uit agrarisch gebied. In afbeelding 1 staat het plangebied in het rode vierkant. In afbeelding 2 wordt een impressie gegeven van het huidige perceel. In afbeelding 3 staat het perceel ten noorden van het plangebied afgebeeld in het rood omkaderd.

afbeelding 1

afbeelding 2

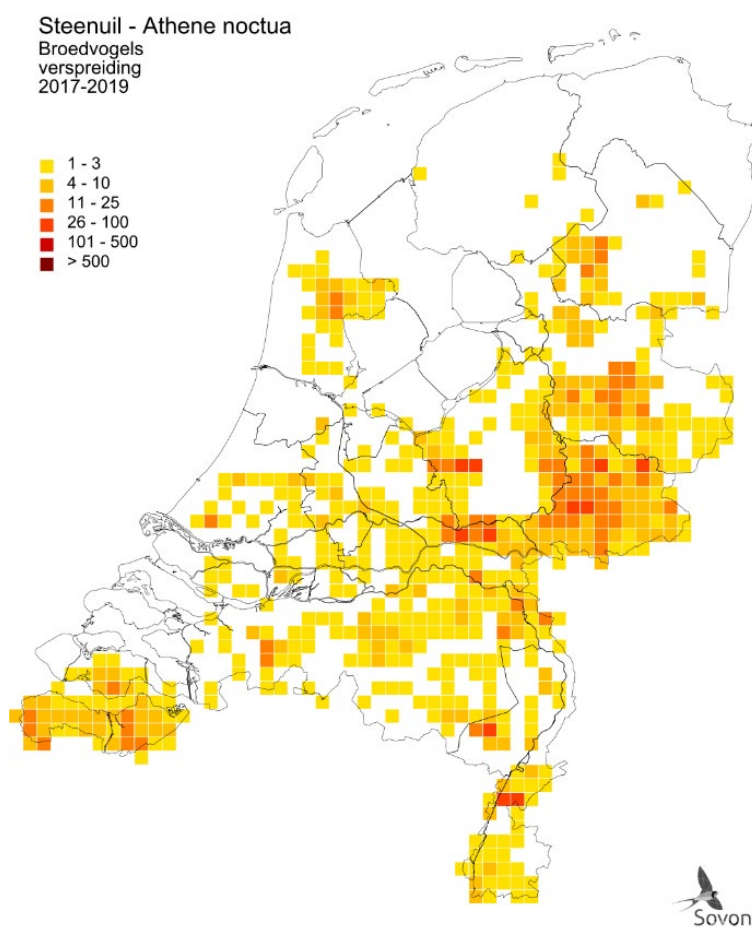
afbeelding 3

3. Nader onderzoek steenuil

3.1 Soortinformatie

Populatie landelijk

Rond 2020 bestond de broedpopulatie van de steenuil rond de 8.000 tot 9.500 individuen in Nederland (bron: SOVON.nl). De soort staat op de rode lijst als 'kwetsbaar' aangeduid (rode lijst vogels, MLNV). Dit is voornamelijk vanwege het verdwijnen van nestgelegenheden in kerken en boerenschuren. Tegenwoordig zijn steenuilen sterk afhankelijk van nestkasten. Nesten van steenuilen zijn jaarrond beschermd volgens de Wet Natuurbescherming. Er zijn verschillende categorieën jaarrond beschermde nesten. De steenuil valt onder categorie 1: 'Nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats'.

Afbeelding 4: verspreiding steenuil tussen 2017 en 2019.

Habitat en ecologie

Het habitat/jachtgebied van de steenuil omvat kleinschalige landschapselementen als ruigtes, houtwallen, weilanden en akkers. De steenuil is sterk afhankelijk van de aanwezigheid van geschikte prooien. Dit omvat voornamelijk grote insecten en kleine gewervelde dieren als kevers, muizen, vogels en kikkers. Steenuilen zijn echte nachtjagers. Een half uur na zonsondergang verlaten de dieren de verblijfplaats om te jagen.

Steenuilen zijn trouw aan hun locatie en als ze een geschikt territorium gevonden hebben blijven ze daar hun hele leven. Afhankelijk van het voedselaanbod en de leeftijd van het mannetje is het territorium tussen de 5 en de 30 hectaren.

De voortplantingsperiode begint met de baltsperiode vroeg in het jaar (januari en februari) en duurt tot in de herfst, als de jongen het territorium verlaten. In februari en maart wordt door de steenuil een geschikte nestholte gezocht. Tussen begin april en half mei worden de eieren gelegd. Meestal wordt één broedsel grootgebracht, echter als het legsel vroegtijdig verloren gaat kan er in juni een extra broedpoging gedaan worden. Gemiddeld zijn er vier eieren per legsel. De broedperiode duurt gemiddeld 26 dagen. De eerste week nadat de eieren zijn uitgekomen zit het vrouwtje vrijwel constant op het nest om de kuikens warm te houden, terwijl het mannetje voedsel komt brengen. Na deze week voeren beide ouders het voedsel aan de jongen. Na 38 tot 46 dagen zijn de jongen vlieg vlug. Daarna worden ze nog meerdere weken door de ouders verzorgd.

Op basis hiervan is de gevoeligste periode de broedtijd van februari tot en met augustus. Een minder gevoelige periode is september tot en met november. De minst gevoelige periode is december en januari.

3.2 Onderzoeksmethode

Het onderzoek naar de steenuil is uitgevoerd volgens het kennisdocument voor de steenuil van BIJ12. Er hebben in de periode februari – april drie veldbezoeken in de avondschemer plaatsgevonden. Door waarnemingen van territoriumroep van de steenuil in deze periode (eventueel uitgelokt door het afspelen van een geluidopname van de roep) kan bepaald worden of er een territorium aanwezig is binnen het plangebied en zijn omgeving.

De veldbezoeken hebben plaats gevonden bij geschikte weersomstandigheden gedurende 2 uur vanaf een halfuur voor zonsondergang. Er zit minimaal een maand tussen het eerste en het laatste veldbezoek. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door Ronald van Os werkzaam als ecooloog bij Vos Natuurbeheer.

3.3 Resultaten

Veldbezoeken

Het hele plangebied en zijn omgeving is onderzocht op de aanwezigheid van de steenuil. Er zijn geen individuen van de steenuil waargenomen tijdens deze veldbezoeken. In tabel 1 staan de resultaten weergegeven.

Nr.	Omschrijving	Datum	Begin en Eindtijd	Weers-Omstandigheden	Resultaat
1	1 ^e ronde nader onderzoek	28-02-2023	17:45u – 19:50u	6°C, geen neerslag helder, 2 Bft	Geen waarneming steenuil
2	2 ^e ronde nader onderzoek	15-03-2023	18:15u – 20:24u	6°C, geen neerslag Half bewolkt, 1 Bft	Geen waarneming steenuil
3	3 ^e ronde nader onderzoek	21-04-2023	20:15u – 22:15u	16°C, geen neerslag Hal bewolkt, 2 Bft	Geen waarneming steenuil

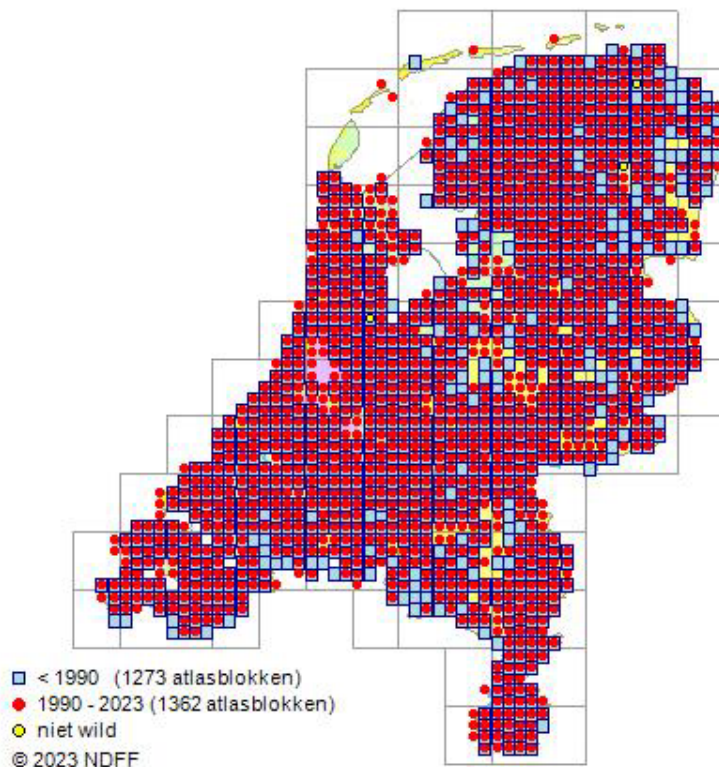
4 Nader onderzoek naar kleine marterachtigen

4.1 Soortinformatie

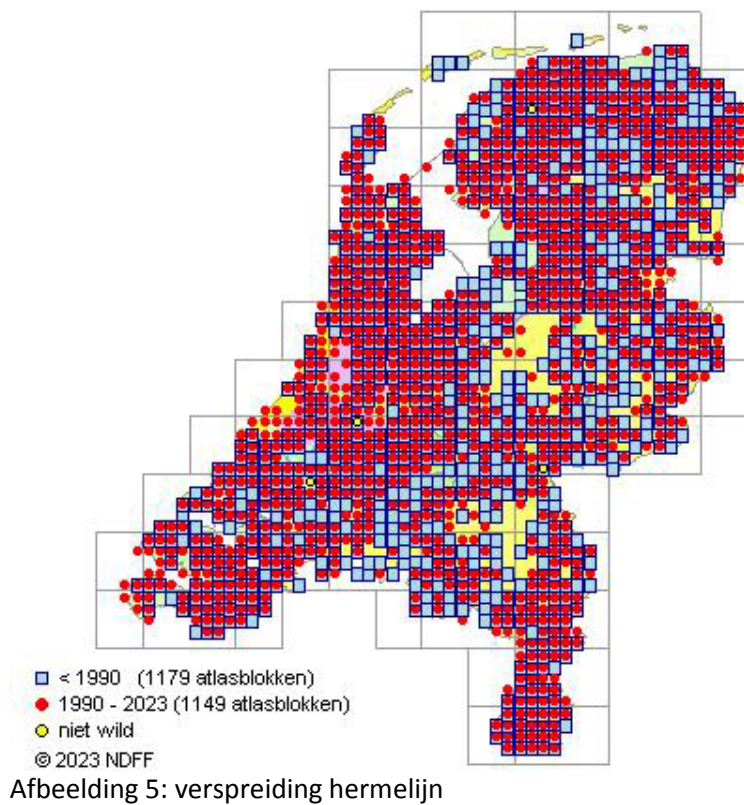
In Nederland komen drie soorten inheemse kleine marters voor: bunzing, hermelijn en wezel. Voor alle drie de soorten geldt dat het echte roofdieren zijn. Vanwege hun geringe formaat moeten ze geregeld eten en ze brengen dus een groot deel van de dag en nacht (de bunzing is alleen 's nachts actief) jagend door. Ze speuren daarbij kieren en hopen af op zoek naar prooi. Vanwege hun langgerekte bouw en korte pootjes zijn ze in staat om hun prooi tot in het hol te achtervolgen. Vrouwtjes zijn door hun kleine formaat beter in staat om in hopen te jagen dan mannetjes. Ondank hun actieve leefwijze, worden de kleine marters zelden gezien. Ze blijven liever in de dekking van dichte vegetatie dan zich in het open veld te begeven, waar ze zelf ten prooi kunnen vallen aan roofvogels, vos of huiskat.

Aantalontwikkeling

Het is moeilijk aan te geven wat de aantallen zijn mede omdat ze zich bijna nooit laten zien. Er is onvoldoende data van de inlandse verspreiding en dichtheden van alle drie de soorten. Tevens weten we niet goed welke ontwikkelingen de populaties laten zien.

Afbeelding 4: verspreiding wezel

4.2 Onderzoeksmethode

Voor de onderzoeksmethode is de handreiking kleine marterachtigen aangehouden van de Zoogdiervereniging.

Tijdens de tweede ronde voor de steenuil zijn er drie struikrovers uitgezet in het deel waar de grootste kans is op kleine marters. In afbeelding 6 staat de locatie van de struikrovers aangegeven tijdens de eerste periode. Later, tijdens de derde ronde voor de steenuil, zijn de struikrovers nog een keer verzet om de trefkans groter te maken (zie afbeelding 7). De struikrovers zijn uitgerust met een cameraval die afgaat zodra er een bewegend beeld is en als lokmiddel is er een blikje sardientjes in olie gebruikt waar gaatjes in geprikt zijn.

Afbeelding 6

Afbeelding 7

4.3 Resultaten

Veldonderzoek quickscan en steenuil rondes

Tijdens de veldbezoeken van de quickscan en de steenuilen rondes is er gezocht naar sporen van kleine marterachtigen in de vorm van holtes, vraat en pootafdrukken. Er zijn toen alleen holtes aangetroffen die mogelijk in gebruik zijn door kleine marters. Sporen zijn er niet aangetroffen.

Veldonderzoek struikrovers

De struikrovers hebben geen opnames gemaakt van marterachtigen. Er is alleen beeld van heen en weer waaiend gras en een hommelt die de struikrover komt binnen gevlogen. Er mag derhalve aangenomen worden dat er binnen het plangebied geen kleine marters binnen het plangebied voorkomen.

5 Conclusie

Steenuil

Uit onderzoek op locatie is gebleken dat er binnen het plangebied en zijn directe omgeving geen steenuil aanwezig is. Een ontheffing aanvragen i.h.k.v. de Wet Natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk. De werkzaamheden zoals gepland kunnen gewoon doorgaan.

Kleine marterachtigen

Uit onderzoek op locatie is gebleken dat er binnen het plangebied geen kleine marterachtigen voorkomen. Een ontheffing i.h.k.v. de Wet Natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk. De werkzaamheden zoals gepland kunnen gewoon doorgaan.

Bronnen en Literatuur

- Google Earth
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Zoogdierverseniging
- SOVON
- Kennisdocument steenuil versie 1.0 juli 2017 Bij12
- Handreiking kleine marterachtigen in relatie tot soortenbescherming. 11 oktober 2017